

Bevar Lysejordet

21.05.24

Vi er en aksjonsgruppe som ble startet av beboere i nærområdet 25. april 2024 og som engasjerer stadig flere

På seks dager ble 1000 mennesker med i Facebookgruppen «Bevar Lysejordet».

Etter drøyt tre uker har over 1500 signert sin støtte på «min sak» i Oslo

Saken angår alle i Oslo som ønsker å bevare friområder, nasjonale naturverdier og naturlige lekeområder der folk bor

Og alle i Norge som vil stoppe nedbyggingen av naturen

Hva kan du gjøre?

1. Samle signaturer.

Spre til alle som vil bevar naturen og friluftsområder i hele Oslo. Dette er politikerne veldig opptatt av

2. Bli med og engasjer deg i Facebook-gruppen:

Reaksjoner, kommentarer «signert!», «enig» hva som helst

3. Snakk med folk

Igjen og igjen og igjen og igjen. Få dem til å forstå hva som står på spill. Det er ikke for sent

Ullerns viktigste friområde

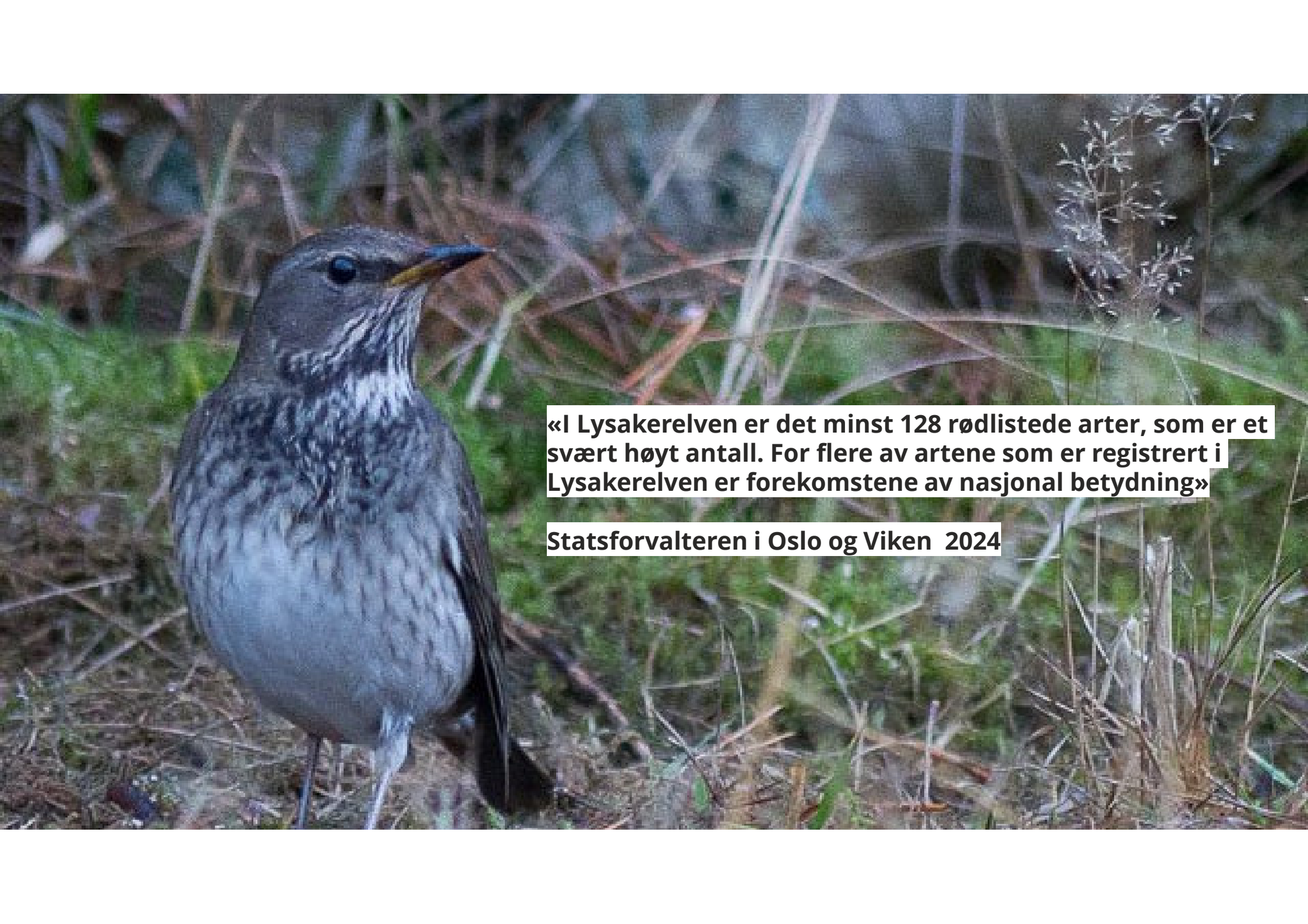
Rønningen	57 barn
Tårnsvalen	54 barn
Skogfuglen	54 barn
Møllefaret	58 barn
Kvernkallen	75 barn
Lysejordet	87 barn
Kjosjordet	55 barn
Hullebergmyra	81 barn
Blokkajordet	78 barn
Ullernkollen	36 barn
Lysejordet skole	540 elever
Bjørnsletta skole	686 elever
Montessori Lyse	158 elever
Øraker skole	402 elever

Cirka. 2400 barn i barnehager og skoler I Oslo bruker området aktivt. Skoler I Bærum (bl.a. Grav kommer i tillegg)

Eneste åpne friområde i gangavstand for 3000-4000 beboere, og mange hundre hunder

Et av få friområder i en bydel med 34 000 innbyggere, med tilkomstparkerings (?) og mulighet for bl.a. aking, ballspill og bading

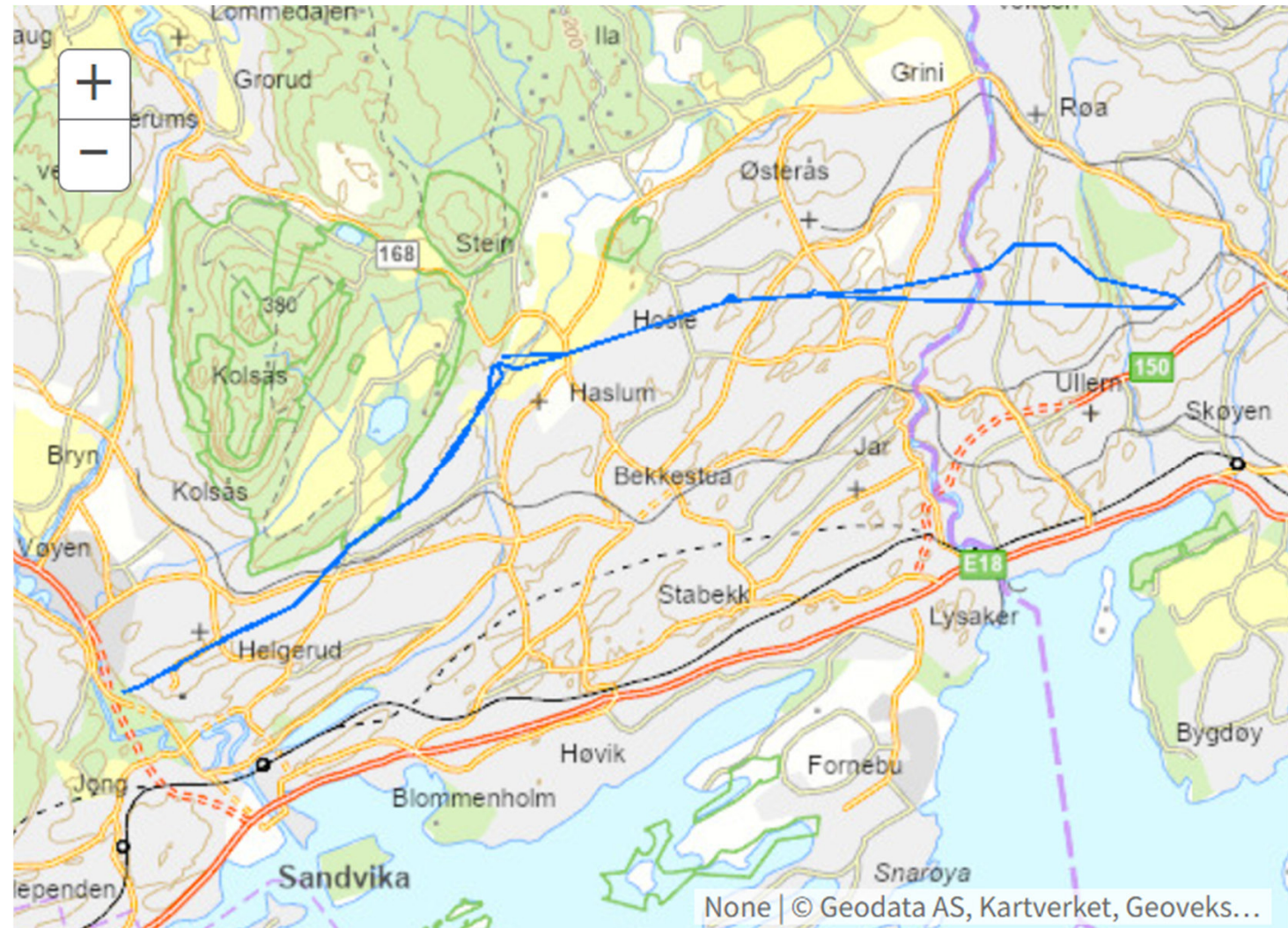
«I Lysakerelven er det minst 128 rødlistede arter, som er et svært høyt antall. For flere av artene som er registrert i Lysakerelven er forekomstene av nasjonal betydning»

Statsforvalteren i Oslo og Viken 2024

Bakgrunn

Ny strømforsyning
mellom Smestad
og Hamang

Nye master eller
kabel i grøft eller
tunnel

Bakgrunn – beskrevet av Statnett (byggherre)

- I 2019 søkte Statnett konsesjon for å erstatte dagens luftledning mellom Hamang og Smestad transformatorstasjon med en ny. Statnett søkte på to tekniske løsninger.
- Som første prioritet søkte Statnett på luftledning. I henhold til myndighetenes kablingspolicy, søkte Statnett som andre prioritet om kabel i grøft, med en kortere strekning i tunnel. Begge deler er tekniske løsninger som vil sikre fremtidig strømforsyning i Osloregionen.
- I august 2021 ga NVE Statnett konsesjon for **ny luftledning**.
- Vedtaket ble påklaget og lå til behandling hos Energidepartementet fra mars 2022.
- 2. april 2024 besluttet Energidepartementet at Statnett skal bygge kabel i grøft.
- Energidepartementet vil sende saken tilbake til Norges vassdrags- og energidirektorat for at de skal gi Statnett ny anleggskonsesjon med nødvendige vilkår

Kilde statnett.no

Bakgrunn – beskrevet av myndighet NVE

- Energidepartementet omgjorde NVEs vedtak den 2.4.2024.
- Det er gitt tillatelse til at ledningen skal bygges som kabel i grøft fra Hamang til Hagabråten, og som kabel i tunnel fra Hagabråten til Smestad.
- Ved byggingen av tunnelen er det nødvendig med et tverrslag og anleggsområde på Lysejordet i Oslo kommune.
- Departementet har besluttet at dette skal etableres etter det nedre alternativet.

Kilde: [NVE.no](https://nve.no)

Hva innebærer tverrslag på Lysejordet

- Inngjerding og støyskjermer rundt hele Lysejordet og Sletta – 23 000 m²
- 600 meter asfaltert anleggsvei med 700 lass tilførte masser bygges for å heve terrenget som er for bratt
- Omlegging av eksisterende VA-ledning, gangveier, buss, fotgjengerovergang (?)
- Stor anleggs plass på sletta for brakker, telt og maskiner, sikret mot utslipp i elv/natur (?)
- Boring og sprengning av ca. 200 000 m³ stein for en kjørbar tunnel til Smestad og til Hagabråten (samlet snaut 4 km)
- Over 20 000 lastebiler skal kjøre fra Lysejordet busstasjon ned til Elva og opp igjen på Vækerøveien
- Revegetering og tilbakeføring «så langt som mulig»
- Anleggsvirksomhet ca. 90 timer pr uke – samlet varighet 3-5 år- Støy og støv

Enorme tiltak uten varig verdi på Lysejordet

Alle tiltakene nevnt på forrige side er midlertidige
 Omfanget av forberedelser og opprydding etterpå forlenger prosjektet med 1-2 år.

Flere hundre millioner kroner ekstra brukes på midlertidige tiltak (ift. en optimal riggplass), før arbeidet på tunnelen kan starte, og oppryddings-tiltakene vil også være enormt ressurskrevende

Mulighetene til å tilbakeføre inngrep i sårbar natur er veldig usikre

I en situasjon der stat og kommune snakker om arealnøytralitet er dette et ekstremt lite bærekraftig tiltak

Tilbakeføring «så langt som mulig»

Det skal etterpå fjernes blant annet:

- Over 500 meter anleggsvei
- Nærmere 1000 lastebillass med masser
- Ca. 1000 meter
støyskjerm/anleggsgjerde
- Store brakkerigger, telt og maskiner

Store deler av dagens flora og fauna kan bli ødelagt gjennom tilførte masser, fremmede arter, inngrep og utslipp

Hva er situasjonen ?

- Det er i 2024 politisk enighet om å dekke store merkostnader med underjordisk kabel framfor luftspenn, pga. av nye vurderinger av bl.a. ulemper med master
- Alternative traséer og anleggsområder for kabel er ikke utredet selv om Oslo og Bærum har bedt om dette i høringsprosessen til konsesjonssøknad 2019-2020
- Kabelalternativene ble lagt til side av Statnett før 2019 uten gode begrunnelser
- Den vektlegging av areal- og miljøkonsekvenser som er gjort i 2024 for luftspenn er ikke gjort gjeldende for kabelalternativer
- Det er gitt tillatelse til at ledningen skal bygges som kabel i grøft fra Hamang til Hagabråten, og som kabel i tunnel fra Hagabråten til Smestad
- Før anleggsarbeidet kan starte må det utarbeides og godkjennes en plan som viser at negative konsekvenser blir håndtert forsvarlig
- Dette planarbeidet vil høyst sannsynligvis tydeliggjøre de store negative konsekvenser for naturmangfold, barn og unge, friluftsliv, støy som ikke har framkommet godt nok i beslutningsunderlaget

Hva er mangelfullt utredet ? - Natur

- Det er i 2023 avdekket store naturverdier, som ikke tidligere har vært kjent. Det er funnet minst 128 rødlistede arter, og det er startet prosess for etablering av naturreservat
- I Konsekvensutredningen om naturmangfold fra 2018 står det derimot:
«Delområdet har ubetydelig eller ingen verdi for naturmangfold»
- Iht. Naturmangfoldloven § 8 skal myndigheten undersøke om det har skjedd endringer etter konsekvensutredningen, og legge til grunn eksisterende kunnskapsgrunnlag på tidspunkt for avgjørelsen. Dette har ikke skjedd
- Ny kunnskap om naturverdier initierte planprosess for etablering av naturreservat, kunngjort av Statsforvalteren 29.2.24. Likevel har Departementet fattet sitt vedtak 2.4.24. Kunnskapskartlegging utført av Oslo og Bærum kommuner, i samråd med Statsforvalteren, er oversett eller neglisjert
- Når det er igangsatt verneprosess iht. naturmangfoldloven § 42 så skal innsigelse vurderes hvis det er konflikt – jfr. Regjeringens rundskriv T-2/16 (februar 2021). Innsigelsesinstans nå er Kongen, - eller sunn fornuft
- Et stort antall truede arter kan bli direkte berørt av anlegget, Førre var prinsippet gjelder

Hva er mangelfullt utredet ? – Friluftsliv / helse

Konsekvenser for barn, unge, helse og friluftsliv er ikke dekket i utredningene.

I konsekvensutredning friluftsliv og natur fra 2018 står det blant annet;

«*Det er ikke planlagt permanent adkomst på Lysejordet og området vil bli satt tilbake til opprinnelig stand etter at anlegget er ferdig bygget*».

Opprinnelig stand er senere justert til «....*så langt som praktisk mulig*».

Tilbakeføringstiltakene er ikke beskrevet eller tidfestet og de er til dels ikke mulige i praksis, verken naturfaglig eller økonomisk

Manglende beskrivelse av permanente konsekvenser for naturmangfold og friluftsområder er i strid med veileder M-1941 for konsekvensutredninger

I departementets brev 2.4.24 heter det videre:

«... *forutsetter at forskrift om begrensning av støy i Oslo kommune følges*».

De ufullstendige støyrapporter og praksis ved tilsvarende anlegg tilsier at denne forutsetning er urealistisk

Hva er mangelfullt utredet?

- Konsekvensene av det eneste kabelalternativet er i 2023 kun sammenliknet med luftspenn

Konsekvensene for naturarv og helseeffekter er framstilt som positive (fordi de ikke var kjent – eller er undervurdert ?)

Det mangler sammenlikning med alternative traséer som ikke har de samme negative konsekvenser

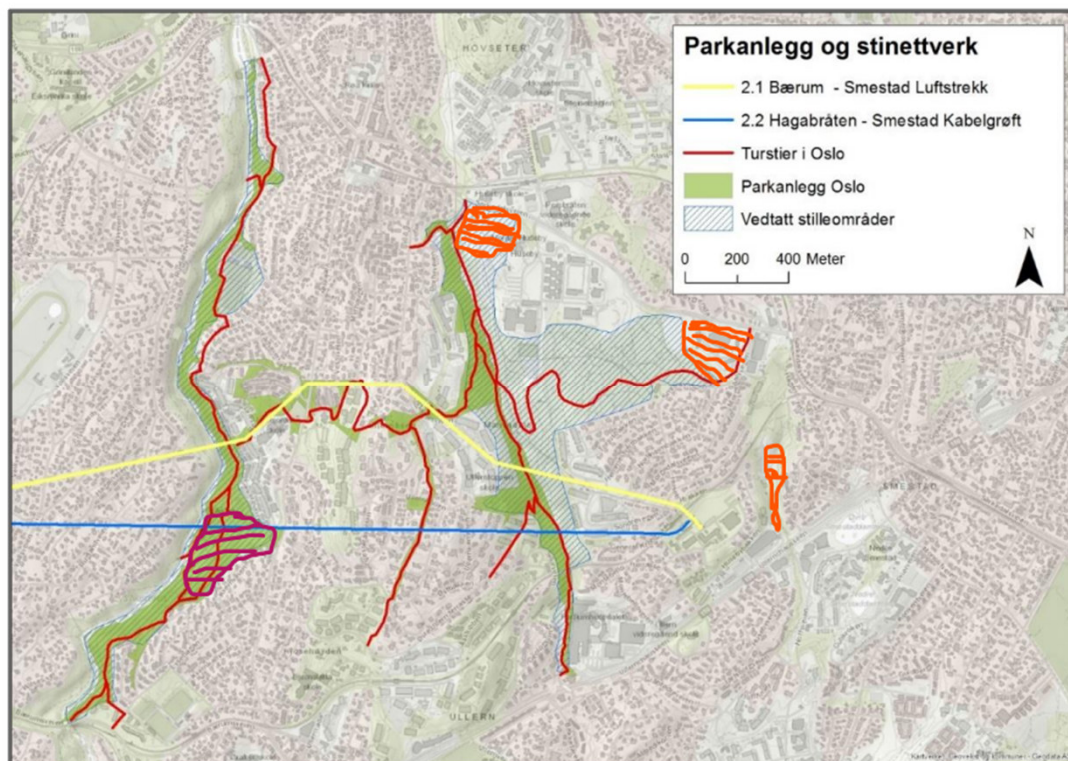
Positive virkninger ?

Mindre bekymring for helse?

Friområder er en begrenset ressurs

Friområder kan ikke bygges. De må bevares og beskyttes

Sentrale deler av Ullern og Vestre Aker har på ca. 10 år mistet store friområder

- Amerikanske ambassade (permanent)
- Vannforsyning Huseby nord (uvisst)
- Makrellbekken/Smestad (uvisst)

Nå er også Lysejordet og Sletta truet både midlertidig og permanent

Status som viktig regulert friområde, registrert stilleområde og statlig sikra friluftsområde synes ikke å ha verdi i praksis

Midlertidige og permanente konsekvenser

For en femåring med nytt akebrett oppleves 3- 5 års anleggsgjerde som permanent

For en 75-åring vil tre år med grense-overskridende støy oppleves som permanent

Hva er gjeldende politikk for friluftsområder?

Oslo kommune:

*Oslo skal være godt tilrettelagt for idrett og **friluftsliv**, spesielt for **barn og unge**.*

I Helsedirektoratets sektorrapport om folkehelse 2021 heter det blant annet:

*Generelt er mennesker mer aktive dersom parker, grøntområder, **anlegg for rekreasjon, mosjon** og idrett, og viktige møtepunkter som skoler og butikker, ligger **i nærheten av hjemmet** eller arbeidsplassen.*

Regjeringen.no skriver 24.10.23 under overskriften friluftsliv at;

*Friluftsliv er en sentral del av folkehelsearbeidet og en viktig kilde til helse og livskvalitet. For at alle skal kunne drive med friluftsliv i hverdagen, uavhengig av fysisk form og erfaring med friluftsliv, er **friluftsliv i nærmiljøet prioritert i den nasjonale friluftslivspolitikken**.*

I en undersøkelse i februar 2024, mener nesten 6 av 10 at det tillates for mye utbygging i naturen. Andelen har økt fra 41% til 58% på tre år

Ubalansert beslutningsgrunnlag

Beslutningsprosessen i 2023 har gitt effekt av master en høyere og riktigere vekt enn tidligere (1,4 milliarder i beregnet samfunnsøkonomisk effekt, fordi nærføringseffekt forsvinner og eiendomspriser øker)

Alternative traséer for kabel kan påvirke samfunnsøkonomi vesentlig – men dette er aldri utredet:

- Økt tomtepotensial ved bortfall av byggeforbud over grøft i Bærum 100 – 200 MNOK
- Midlertidig eller varig rasering av friluftsområde - ikke verdsatt eller sammenliknet (med alternativer)
- Varige eller varige skader på naturmangfold - ikke verdsatt eller sammenliknet
- Innvirkning på eiendomspriser - Ikke verdsatt eller sammenliknet
- Risiko for kø, ulykker og trafikkaos - Ikke verdsatt eller sammenliknet
- Helseplager av støy, støv mm – sannsynlige forskriftsbrudd – ikke verdsatt eller sammenliknet

Det er store negative fordelingsvirkninger – mange berørte er verken spurt eller hørt

Støy

Terrenget på Lysejordet vil forsterke lyden fra anleggsområde (som en roper eller et amfi)

Det gjør tiltak for å begrense støyen, slik som støyskjermer, lite effektive, og pga. hevet terreng

Gjennomføring av tverrslag på Lysejordet vil (trolig) innebære et **massivt forskriftsbrudd** selv om det investeres store beløp i avbøtende tiltak

Anleggsmaskiner og lastebiler vil også gi omfattende utslipp av eksos

Støy og støv er av dette omfanget er helseskadelig og kan gi noen av de som bor der permanente helseskader

Støy

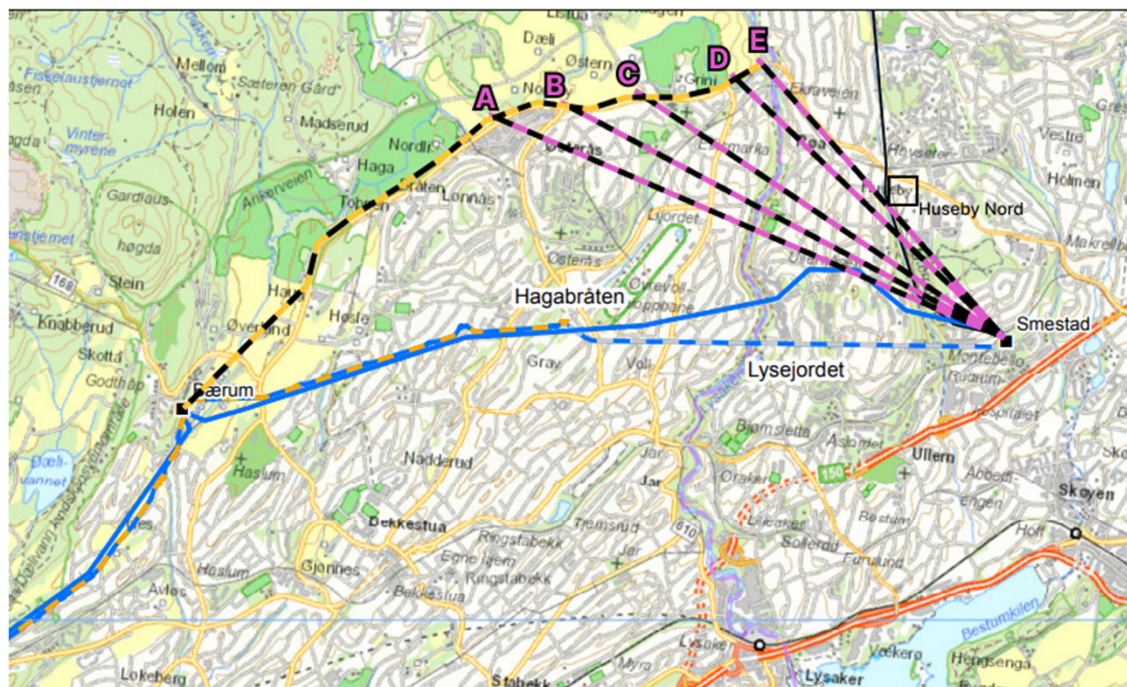
I departementets brev 2.4.24 heter det at;

*NVE peker på at Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) skal legges til grunn og **forutsetter at forskrift om begrensnig av støy i Oslo kommune følges.***

De foreliggende støyutredninger er mangelfulle i forhold til nevnte veileder og forskrifter:

- Det er ikke gjort noen utredning eller vurdering av støy i friluftsområdet/**stilleområdet** (50dB/40dB)
- Det er ikke gjort noen utredning av **innvendig støy**
- Det er ikke vist hvordan økt støy av lastebil i stigning (10-12%) er hensyntatt

Nye alternativer med mindre konsekvenser

Kartet viser fem varianter som delvis er utredet og som har få negative konsekvenser

Disse er derfor trolig mer samfunns-økonomisk lønnsomme enn kabeltraseen gjennom Lysejordet – Hagabråten – Eikeli – Hosle

Dette kan baseres på blant annet;

- økt frigjort areal
- ingen inngrep i regulerte friområder
- ingen inngrep i nasjonale naturverdier
- mindre kø/trafikale konsekvenser
- ingen grove brudd på støyforskriftene

Alternativ grøftetrase Griniveien Nordside

Langs Griniveien fra punkt A til er det i hovedsak enkel gruset sykkelsti eller jordekant/grøft

Konsekvenser for friområder, natur- og kulturverdier og trafikk er vesentlig lavere enn over Lysejordet. Forskriftsbrudd støy blir neppe aktuelt

Etter anleggsperioden vil det være enkel tilkomst til skjøtepunkter og det kan fullføres en sti som på bilde 1

Grøftearbeidende vil kunne påvirke en marginal del av golfbanen i anslagsvis en halv sesong

Hva må til? – veien videre

- De oversette natur- og friluftslivsverdier må anerkjennes og vektlegges på en balansert måte i tråd med folks verdsetting
- Oslo og Bærum kommuner må opprettholde sine tidligere uttalelser der det bes om utredning av bedre alternativer
- NVE og Statnett må opptre ansvarlig og i tråd med egne mål for miljø og bærekraft
- De fire nevnte må sammen bli enige om et utredningsprogram som kompletterer det som mangler av kunnskap
- Utrednings- og høringsprosessen vil ta noen måneder
- Prosjektet har et hundreårsperspektiv og er ikke i tidsnød
- Inngrepene i naturen vil være irreversible
- Det er tid til å gjøre et valg i tråd med befolkningens verdigrunnlag

Nasjonale naturverdier

Biofokus har på oppdrag av Bærum og Oslo kommune kartlagt naturverdiene i Lysaker-vassdraget (8.3.24)

Unik bekkekløft nasjonalt

97% av arealet er viktige naturtyper, mange av A-klasse (svært viktige)

Av 128 rødlistearter er 16 kritisk/sterkt truet og 40 som sårbare.

Enkelt arter har sin store andel av forekomster her, nasjonal overlevelse er truet

Lysakervassdraget er i desember 2023 verdivurdert etter vernekriteriene for skog, og oppnår aller høyeste verdi

Lysakerdalen er også kartlagt som naturtypen bekkekløft, og oppnår 455 poeng på skalaen der 220 er grensen for høyeste verdikategori

Dalen er noe av det mest verdifulle vi har av litt større, sammenhengende restnatur i lavlandet i Oslo/Bærum.

Kilde: Biofokus på oppdrag fra Statsforvalteren - 2023

Starter arbeid med vern av Lysakerdalen i Bærum og Oslo

Rødlisteartene fordeler seg på sopp (26), lav (1), moser (15), karplanter (16), Krepser (1), insekter (35), bløtdyr (1), fisk (3), fugler (28) og pattedyr (2).

3 av artene er vurdert som kritisk truet (CR), 13 som sterkt truet (EN), 40 som sårbare (VU) og 72 arter er vurdert som nær truet (NT).

116 ulike fuglearter lever ved eller inntil Lysakerelva.

Dalen er korridor og spredningsvei for elg, og delvis som tilholdssted for bever, rev, grevling, hare, mink og ulike arter av flaggermus, spissmus og smånagere.

Hele dalen fra Bogstadvann til Lysaker er kartlagt

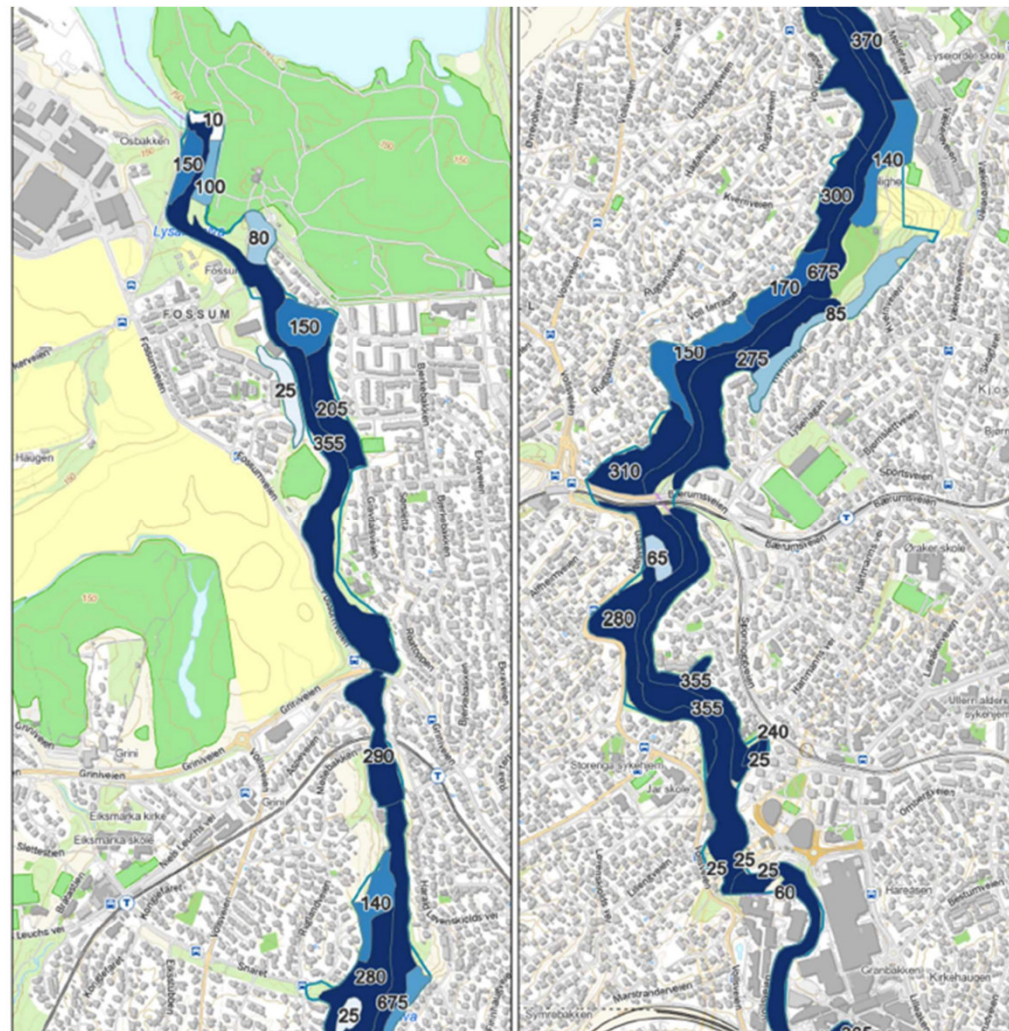
Verdisetting er gjort basert på naturtypelokaliteter med høy verdi og publiserte funn av rødlistearter

Lokalitet med A-verdi har fått 60 poeng, B 25 og C 10

Kritisk truede arter har fått 60 poeng, sterkt truet 20 og sårbar 10

Samlet er lokaliteter med 250 poeng eller mer gitt høyeste verdi

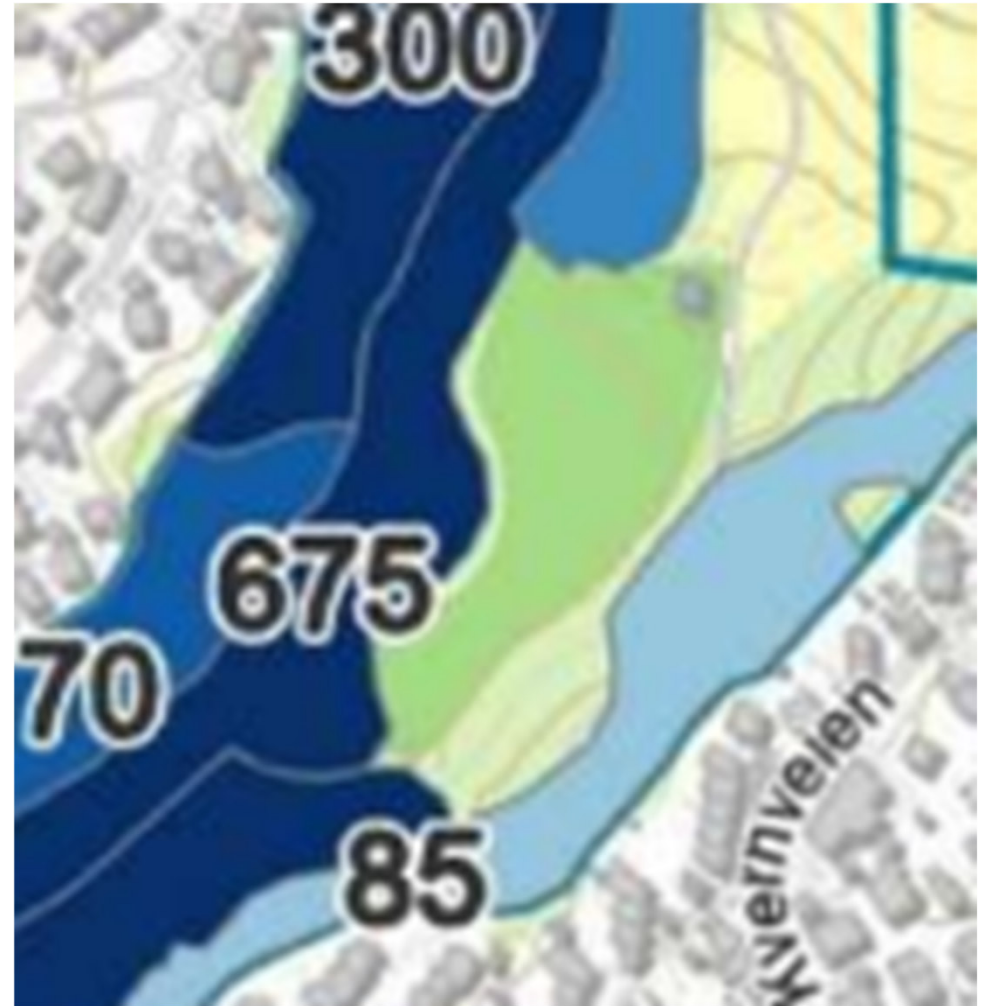
Tverrslagstunnelen skal sprenges i område med registrert edellauvskog og rigg-området skal legges ved elveskråning med høyeste registrerte poeng (675)

Det faktiske tallet på rødlistede arter i 2023 er sannsynligvis langt høyere enn de 128 som er påvist.

For flere av rødlisteartene er Lysakervassdraget, basert på det vi har av kunnskap i dag, en viktig brikke i artenes overlevelse i Norge.

I følge Oslo kommunes kommuneplanbestemmelser om hensyn til naturverdier (§ 7.6 Naturmiljø (jf. pbl § 11-9 nr. 6)), skal det ikke tillates tiltak som kan forringe naturverdiene i områder hvor det er registrert naturverdier med nasjonal verdi (A-verdi).

Normalt skal det derfor mye til å godkjenne tiltak som kan være negative for naturverdiene langs Lysakerelva.

En ivaretagelse og videreutvikling av de påviste naturverdiene langs Lysakerelva er helt avhengig av en helhetlig forvaltning av vassdraget.

Kilde: Biofokus på oppdrag fra Statsforvalteren - 2023

Konflikt mellom naturmangfold og konsesjonsprosess

Bærum kommune, Oslo kommune og Statsforvalteren har kartlagt naturverdiene (2022-2023) og formelt startet en verneprosess til naturreservat 29.2.24

Energidepartementet 2.4.24 godkjent klagene fra Oslo og Bærum på NVEs konsesjon for nye høyspentmaster fra Smestad til Bærum, og gitt konsesjon til det (av NVE og Statnett) med tunnelsprengning fra Lysejordet som ble utredet i 2019

Iht. Naturmangfoldloven § 8 skal myndigheten undersøke om det har skjedd endringer etter konsekvensutredningen, og legge til grunn eksisterende kunnskapsgrunnlag på tidspunkt for avgjørelsen. Dette har ikke skjedd

Ny kunnskap om naturverdier har initiert planprosess for etablering av naturreservat, kunngjort av Statsforvalteren 29.2.24. Likevel har Departementet fattet sitt vedtak 2.4.24. Kunnskapskartlegging utført av Oslo og Bærum kommuner, i samråd med Statsforvalteren, er oversett eller neglisjert

Når det er igangsatt verneprosess iht. naturmangfoldloven § 42 så skal innsigelse vurderes hvis det er konflikt – jfr. Regjeringens rundskriv T-2/16 (februar 2021)

Dyr og skog vil forsvinne

Tverrslaget (tunnelåpningen) er planlagt i en viktig del av det varslede naturreservatet av nasjonal verdi

Den unike edellauvskogen ligger der tunnelåpningen skal sprenges. Tverrslaget vil ødelegge edellauvskogen

Anlegget vil trolig bringe fremmede arter og utslipp som truer dagens arts mangfold

Voldsom og kontinuerlig støy vil plage og trolig jage dyr og fugler bort fra området.

Større køer og flere ulykker

Det må også gjøres store midlertidige tiltak i trafikken:

- Minst en underjordisk kulvert for skolevei
- Rundkjøring eller avkjøringsfil for lastebiler til Vækerøveien, med bom eller lysregulering
- Bussholdeplass og tilkomst til denne må flyttes
- Turvei over Sletta må legges om
- Det vil bli flere køer og økt risiko for trafikkulykker

Og mer støy

Erfaringer fra liknende tunnelprosjekter viser at forutsetningene ikke overholdes:

Gjennomførte og pågående prosjekter **klarer ikke** å følge Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) og **forskrift** om begrensning av støy i Oslo kommune.

For Smestad ble det 19. mars 2018 gitt **dispensasjon** fram til desember 2019 fra **støyforskriftene** i Oslo kommune for uttransport av masser man-fre 07-23 og lørdag 08-18, dvs. **90 timer pr uke i over ett år**. Det ble også gitt disp. for pigging, boring og sprengning

Veilederen sier at dispensasjon ikke skal gis lengre enn **to uker**

Liknende dispensasjon er gitt sommer/høst 2023 for Rektorhaugen ved Tåsen (Sogn-Ulven)

Støy gir store helsekonsekvenser og er derfor regulert av forskrifter

Gjennomføring av tverrslag på Lysejordet vil (trolig) innebære et **massivt forskriftsbrudd**

Alternative traseer – historikk

Alternative traseer for underjordisk kabel ble i praksis lagt til side allerede i 2019. I oppsummering av høringsinnspill juli 2020, fremsto «Grinialternativet» som bedre på de fleste punkter, og Oslo og Bærum kommuner ba om videre utredning av dette.

Statnett og NVE prioriterte luftstrekke og kabelalternativer ble ikke fulgt opp.

Etter omfattende klager på blant annet nærføringseffekter av luftstrekke vedtok OED 2.4.24 å gå for et kablet konsept, selv om dette innebærer en betydelig høyere investering enn luftstrekke.

Mye av beslutningsunderlaget for dette ligger i samfunnsøkonomisk rapport fra Oslo economics 2.11.23:

Identifiserte areal- og miljøvirkninger av kabel sammenlignet med luftledning

De viktigste nyttevirkningene av å legge kabel er knyttet til frigjort areal i dagens ledningstrasé og reduserte negative nærføringseffekter. Nærføringseffektene omfatter alle ulemper beboere og de som oppholder seg nær ledningen opplever, inkludert visuelle virkninger, støy og bekymring for negative helseeffekter av kraftledningen. I tillegg kommer enkelte miljøvirkninger som oppstår for flere enn de som bor nære – viktigst er visuelle virkninger og påvirkning på natur- og kulturarv.

Alternative traseer - vurderingskriterier

Kabelkonseptet er i 2024 valgt utfra samfunnsøkonomiske virkninger og helse- og miljøvirkninger.

Valg av trase for underjordisk kabel i 2018-2020 ble gjort på helt andre kriterier, trolig primært investeringskostnad. Sammenlikningene av investeringskostnader er foreldet. Konflikter med infrastruktur på Lysejordet er ikke hensyntatt, mens ikke-aktuelle konflikter på Grini er medtatt

Nærføringseffekter av luftstrek og frigjøring av tomter har fått stor vekt i 2023, mens virkninger som inngrep i nasjonale naturverdier, ødeleggelse av bydelens viktigste friområde og grense-overskridende støy ikke har blitt vektlagt

Det finnes alternative traseer som kommer bedre ut i en sammenlikning basert på dagens kriterier

Dagens kriterier tilsier at boligområder og bolignære friområder og naturområder bør unngås, og anleggsområder legges til transformasjonsområder/grå arealer uten nasjonale naturverdier

Hovedtrekk ved alternativer A-E

Tunnel kan etableres fra et ulike punkter nord for Griniveien (A-E), med tunnellengde som er kortere eller i samme størrelsesorden som Lysejordet – Hagabråten, når tverrslagstunnel inkluderes.

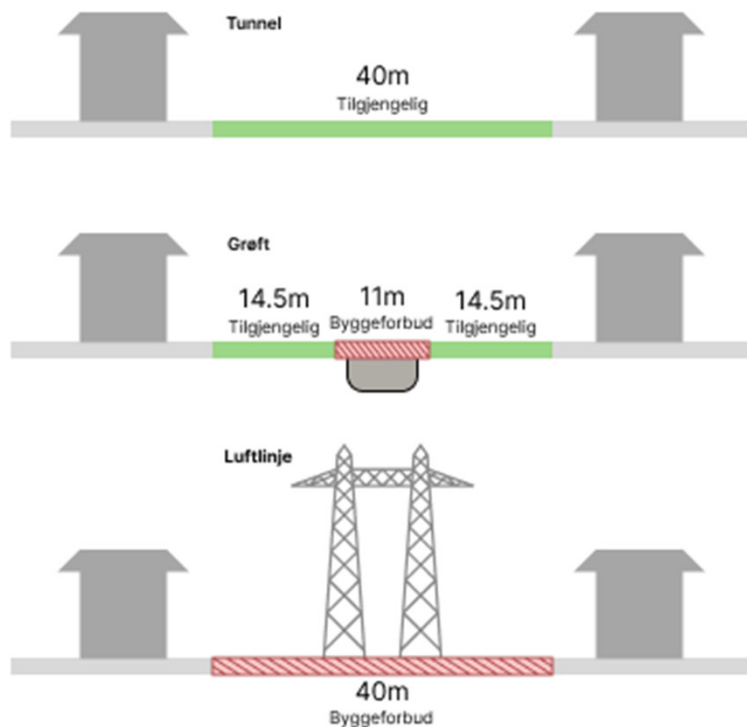
Langs Griniveien blir det det litt lengre grøftestrek som har små konsekvenser ift. tomter, veier og lokal trafikk. Kostnaden pr. meter grøft blir vesentlig lavere enn i boligstrøk.

Transport av masser til for eksempel Steinshøgda mottak vil gå utenom boligstrøk

Tunnel kan drives ensidig fra nord, eller to - sidig ved parallell / forlenget bruk av etablerte riggområder og evt. tunnelåpninger ved Huseby nord eller Smestad

Anleggsområde A vil ha næringsområde på andre siden av Griniveien, og 200 m eller mer til nærmeste bolig. Langs Griniveien er det støyskjermer mot de fleste boliger.

Ulemper og potensial - tomter – Eikeli - Hosle

En hovedbegrunnelse for å droppe master er frigjøring av tomter uten byggeforbud

Byggeforbud under master er 40 m bredde

Overgang til grøft vil frigjøre en andel disse 40 meter, men grøften legger likevel store bånd på arealet

Kabel i tunnel vil innebære en total opphevelse av byggeforbudet, økt fleksibilitet og verdi

Situasjonen til venstre «grøft» er karakteristisk for Hagabråten – Eikeli – Hosle

Hvis kabel isteden legges i tunnel eller grøft annet sted vil tomtepotensialet bli større og vesentlig mer fleksibelt

Investeringskostnader - lengder

Alternativ	Tunnel hoved	Tunnel tverrslag	Boring	Grøft boligområde	Grøft jorde el.
Lysejordet-Hagabråten	3300 m	330 (620 m)	200 m*	1800 m	1000 m
Grini A	4200 m	**		200 m***	3000 m
Grini B	3575 m	**		200 m	3500 m
Grini C	3300 m	**		200 m	4200 m
Grini D	3080 m	**		200 m	4900 m
Grini E	2860 m	**		200 m	5100 m

* Boring gjelder gjennom åsen vest for Hagabråten, ref. bl.a. konsesjonssøknad

** For ensidig driving fra Grini antas det at tverrslag/sjakting er vesentlig kortere enn for Lysejordet.

*** Nordhaug/Haug

Investeringskostnader

Silingen av alternative traseer for kabel ble gjort før 2019 da kalkylene var veldig umodne

I 2020 skrev Statnett at;

Ny informasjon om grunnforhold og planer om ny VA- ledning på Lysejordet kan gi noe økte kostnader for det konsesjonssøkte alternativet. Dette sammen med mulighet for å redusere lengden på grøftetrasé i Grinialternativet siden Telenor-problematikken ikke lenger er en hindring, kan være med på å redusere kostnadsforskjellen mellom det konsesjonssøkte alternativet og Grinialternativet. Hvis det er aktuelt å etablere en gang- og sykkelvei langs Fv. 168 på nordsiden av Griniveien som kan være med på en delfinansiering, kan dette redusere kostnadene for Grinialternativet.

Kostnadskonsekvenser knyttet til rigg og midlertidige tiltak blir ofte grovere estimert enn øvrige. I bystrøk vil disse ofte innebære store konsekvenser og stor usikkerhet.

En sammenlikning av investeringskostnader vil i 2024 gi et helt annet bilde enn i 2019.

Basert på tilgjengelig informasjon kan det antas at for eksempel A og Lysejordet

Forskjeller i midlertidige kostnader

Etablering av tverrslag på Lysejordet og anlegg på Hagabråten og videre til Hosle vil generere store midlertidige kostnader. De viktigste på Lysejordet er:

- Tverrslag 330 m
- Omlegging VA-ledning
- Midlertidige boliger/hotell og/(eller støyisolering)
- Midlertidig asfaltert anleggsvei 600 m
- Ny på- og avkjøring Vækerøveien
- Planfri kryssinger for gående (1-2)
- Bussholdeplass, tilkomst og lysregulering
- Rigg med telt, brakker, maskiner, spylestasjoner som sikres mot utslipp til Lysakervassdraget;
- Sikring/Støyskjerm ca. 1000 m
- Setningsmålinger
- Tilbakeføring og revegetering

Tiltakene over, som i all hovedsak medfører grove inngrep i natur, miljø samt ulovlig støy, har trolig ekstra kostnader på 2-400 MNOK utover en optimal anleggs plass – slik som A-E kan være

Hagabråten har og midlertidige tiltak i midlertidig vei, fotballbane og byggegrop

Sammenlikning av Grini A og Lysejordet - Hagabråten

Lysejordet – Hagabråten vil ha 3-400 MNOK i midlertidige ekstra tiltak, ift. en mer optimal anleggsplass, for eksempel Grini A. Grøfting og boring Hagabråten-Hosle i bl.a. boligveier vil ha høyere kostnader pr m grøft enn tilfellet er langs Griniveien

Samlet lengde vil være 5-10% lengre ved Grini, men dette oppveies trolig av forholdene over. Ved ensidig drift konvensjonelt vil byggherrekostnad strekkes noe i tid, men oppfølging vil være enklere overfor kun en driveretning og mindre naboer.

Gjenbruk av Smestad eller Huseby Nord som riggområde kan gi to-sidig drift med lavere riggkostnader.

Samlet antas at investeringskostnadene er på samme nivå +/-5%

Investeringskostnad alene kan ikke lengre være avgjørende for løsning

Oppsummering samfunnsøkonomi

En sammenlikning av Grini A opp mot Lysejordet – Hagabråten basert på liknende kriterier må omfatte:

1. Full opphevelse av byggeforbudssone uten grøft: 100-200 MNOK
2. Midlertidig eller varig rasering av friluftsområde
3. Varige eller varige skader på naturmangfold
4. Innvirkning på eiendomspriser
5. Risiko for kø, ulykker og trafikkaos
6. Helseplager av støy, støv mm – sannsynlige forskriftsbrudd

De ikke tallfestede virkningene er viktigere enn pkt. 1

Det er fortsatt mulig å unngå noe som i ettertid kan vise seg å være en miljøskandale samtidig som det er samfunnsøkonomisk ulønnsomt

Hva må til? – veien videre

- De oversette natur- og friluftslivsverdier må anerkjennes og vektlegges på en balansert måte i tråd med folks verdsetting
- Oslo og Bærum kommuner må opprettholde sine tidligere uttalelser der det bes om utredning av bedre alternativer
- NVE og Statnett må opptre ansvarlig og i tråd med egne mål for miljø og bærekraft
- De fire nevnte må sammen med OED bli enige om et utredningsprogram som kompletterer det som mangler av kunnskap
- Utrednings- og høringsprosessen vil ta noen måneder
- Prosjektet har et hundreårsperspektiv og er ikke i tidsnød
- Inngrepene i naturen vil være irreversible
- Det er tid til å gjøre et valg i tråd med befolkningens verdigrunnlag